

DÜNYA SU KONSEYİ

DSİ'nin 2000 yılından itibaren üyesi bulunduğu Dünya Su Konseyi (World Water Council-WWC), uluslararası su politikaları konusunda görüş ve düşünce üreten bir uluslararası kuruluştur. 1994 yılında Kahire'de düzenlenen 8. Dünya Su Kongresi'nde, dünyanın su politikalarını oluşturacak bir strateji merkezi (think tank) görevi yüklenmek üzere bir Dünya Su Forumu oluşturulması kararlaştırılmıştır. Dünyanın önde gelen su kuruluşlarının uzmanlarından oluşan heyetin çalışmaları sonucunda 1996 yılında Fransa'nın Marsilya kentinde Dünya Su Günü olan 22 Mart'ta Dünya Su Konseyi'nin kuruluşu ilan edilmiştir.

1996 yılında 160'dan fazla üye tarafından kurulan Dünya Su Konseyi'ne 2005 yılında 43 yeni üye kabul edilmiştir. Mevcut durumda Dünya Su Konseyi'nin 65 ülkeden 340 üyesi bulunmaktadır.

Organizasyon ve faaliyet yapısını 'Dünya Su Konseyi Yasa ve Tüzükleri' çerçevesinde yürüten bu uluslararası konsey, faaliyetlerini herhangi bir ülkeye bağlı olmaksızın, üye desenini oluşturan kamu ve özel kesim, Birleşmiş Milletler kuruluşları ve sivil toplum örgütleri ile yürütmektedir.

Dünya Su Konseyi Başkanlığını 1996–2003 yıllarında Mısır Su Kaynakları ve Sulama Bakanı Dr. Mahmud Abu-Zeid, 2002–2004 yıllarında William Cosgrove yürütmüştür. Mart 2005 tarihinden beri de Loic Fauchon tarafından yürütülmektedir.

Konsey, su kaynaklarının sürdürülebilir olarak kullanımı konusunda çeşitli eylem programlarının hazırlanması, su kaynaklarının ve çevrenin gelecekteki durumuyla ilgili olarak değişik senaryoların geliştirilmesi, su konularının daha uzun vadeli ve daha kapsamlı bir şekilde ele alınarak küresel bazda bir "düşünce kuruluşu" olarak çeşitli faaliyetlerin gerçekleştirilmesi gayesini taşımaktadır.

Dünya Su Konseyi'nin Maksadı

Uluslararası platformda su konularında vizyon belirleyicisi olma iddiasında olan ve çalışmaları hükümetlerce üst düzeyde destek gören Dünya Su Konseyi'nin maksadı yerel, bölgesel ve küresel önemi olan kritik su konularını belirlemek, her seviyede bu konularla alâkalı bilinç düzeyini artırmak, forumlarla su kaynakları konusunda ortak, stratejik bir su vizyonuna ulaşmak, enstitülere ve karar yapıcılara eşitliğe dayanan fikir, bilgi aktarımını sağlanmasına katkıda bulunmaktır.

Dünya Su Konseyi'nin Temel Misyonu

Dünya Su Konseyi'nin temel misyonu en üst seviyedeki karar vericiler dahil olmak üzere; her seviyede su ile alâkalı kritik konularda şuuru ve hassasiyeti artırmak, suyun kullanımının bütün boyutlarıyla ve çevresel sürdürülebilir temelde, canlıların yararına etkin koruma, kullanma, geliştirme ve planlanmasını temin etmektir.

Dünya Su Konseyi'nin Yönetimi

Dünya Su Konseyi'nin merkezi Fransa'nın Marsilya kentinde olmakla birlikte Kanada, Mısır ve Bari'de birer Bölge Bürosu bulunmaktadır. Konseye üyelik suyla ilgili konularla ilgisi olan ve Dünya Su Konseyinin Kurallar ve Yönetmeliklerinde açıklanan misyon ve amaçlarını kabul eden her kuruma açıktır. Üyelerin Konsey'in faaliyetlerine katılma hakkı bulunmaktadır. Konsey üyeleri genel ve olağanüstü toplantılarına katılır. Genel kurul toplantıları her üç yılda bir yapılır. Her konsey üyesi, yönetimin ve faaliyetleri hakkında görüşlerini söyler, yönetim kurulunu seçer, gelecek yılların eylem planları hakkında önerilerde bulunur ve yönetim kuruluna seçilmek için çalışma yapabilir.

Genel kurul toplantısının yapıldığı güne kadar üyelik aidatını ödeyen her üye kuruluş bir oy hakkına sahiptir. Oy kullanma hakkına elde etmek için, yeni üyeler genel kurul toplantısından 3 ay önce üye olarak kabul edilmelidir. Genel kurul toplantısına bir ay önceye kadar ödemesini yapmış olan her üye Yönetim Kuruluna seçilebilir. Üyeler, konsey yönetimi hakkında yani yönetim kurulu toplantılarında alınan kararlar ve yıllık bütçe konusunda bilgi alabilirler.

Dünya Su Konseyi tüzüğü gereği ev sahibi şehir hariç bütün Yönetim Kurulu üyeleri seçimle geleceklerdir. Yönetim Kurulu; üyelerin türüne göre aşağıda sıralanan su sektöründe birbirlerini tamamlayan 5 farklı sınıfa (seçim grubu) ayrılmaktadır. Seçimler de bu sınıflandırmaya göre yapılmaktadır:

- Uluslararası Organizasyonlar
- Kamu Kurumları
- Şirketler
- Sivil Toplum Kuruluşları
- Araştırma ve Eğitim Teşkilatları

Her bir seçim grubunda en az 4 en çok 9 üye olmalıdır. Yönetim kuruluna seçilebilmek için, oy kullanan üyelerin toplam sayısının en az %10'u kadar oy alınması gerekmektedir.

Dünya Su Konseyi'nin Çalışmaları

Konsey, çalışmalarını kendi bünyesinde oluşturduğu komisyonlar ile sürdürmektedir. Bu komisyonlar, program, bölgesel merkezler ve üyelik, yayım ve iletişim komisyonları olarak sıralanabilir.

WWC üyelerinden oluşan WWC Genel Kurulu her üç yılda bir araya gelerek Guvernörler Heyetini seçerler. Guvernörler Heyeti'nde, 36 kişiyi geçmemek kaydıyla, kurucu kuruluşlardan birer temsilci (9), Genel Kurul'da seçilenler ve daha sonra Guvernörler Heyeti tarafından temsil edilemeyen bölge ve cinsiyetlerin de göz önüne alınarak seçilen kişiler yer alır.

Konsey'de Türkiye 41 üye ile Japonya ve Fransa'dan sonra en çok üyesi olan üçüncü ülke konumundadır.

Dünya Su Konseyi üyelerinin %13'ü Türkiye'den kurumlardan oluşmaktadır.

DÜNYA SU FORUMU

Su kaynaklarının etkin biçimde yönetilmesini adalet ve hakça ilkeleri temelinde bütün ülkeler arasında barışa, güvenliğe, işbirliğine katkıda bulunacak şekilde kullanılmasını sağlamak amacıyla çeşitli faaliyetlerde bulunan Dünya Su Konseyinin etkinliklerinden bir tanesi de, her üç yılda bir düzenlenen Dünya Su Formu'dur.

Dünya Su Forumu, esasen dört ana maksada hizmet eden su konulu en büyük uluslararası faaliyettir. Bu maksatlar:

- Suyun politik gündemdeki önemini artırmak,
- Somut önerileri formüle etmek ve bunların önemini dünya kamuoyunun dikkatine sunmak,
- Politik taahhütler oluşturmaktır.
- Su kaynaklarının etkin kullanımını sağlamak

Ülkelerin sahip oldukları bilgi ve deneyimlerini paylaşılmasına hizmet eden forum ve sergi her dönem farklı bir ülkede gerçekleştirilmektedir. Forumda su konusundaki sorunların ve çözümlerin ortaya çıkmasına ve çözüm stratejileri geliştirilmesine önemli katkı sağlayan araştırmalar sunulmakta ve tartışmalar yapılmaktadır. Dünya Su Forumu, her dönem su kullanımının farklı bir boyutunu ele alarak dünyada su konusunda uzman ve profesyonelleri, uluslararası kuruluş ve ülke temsilcilerini bir araya getirmektedir.

Dünya Su Forumu'nun ilki 1997 yılında Fas'ta, ikincisi 2000 yılında Hollanda'da, üçüncüsü 2003 yılında Japonya'da ve dördüncüsü de bu yıl Meksika'da düzenlenmiştir. 2009 yılında düzenlenecek olan 5. Forumun ise Güney veya Batı Asya coğrafyasındaki ülkelere birinde gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

Özetle Dünya Su Forumu, her kesimdeki görüşlerin ayrı ayrı ifade edilmesi için uygun bir ortam sağlamaktadır.

BİRİNCİ DÜNYA SU FORUMU

Birinci Dünya Su Forumu 21–22 Mart 1997 tarihlerinde Fas'ın Marakeş kentinde düzenlenmiştir. 500 katılımcıyla gerçekleştirilen bu ilk forumun teması "Dünyanın Ortak Mirası Su" olarak belirlenmiş ve Marakeş Bildirgesi ile Konsey'e Yaşam ve Çevre için Uzun Dönemli Su Vizyonu geliştirme görevi verilmiştir.

Forum neticesinde temiz suyun temel bir insan hakkı olarak tanınması, ortak paylaşılan suların yönetimi için etkili mekanizmalar geliştirilmesi ve suyun etkin kullanımının sağlanması konularında eyleme geçilmesine yönelik tavsiye kararları alınmıştır.

İKİNCİ DÜNYA SU FORUMU

5 700 katılımcı ile 17–22 Mart 2000 tarihleri arasında Lahey'de düzenlenen 2. Dünya Su Forumu'nda ilk Forum'da ortaya atılan bir dünya su vizyonunun oluşturulması konusundaki çalışmalar değerlendirilmiş ve bir ortak bildiri yayınlanmıştır.

Suyun özelleştirilmesi konusunun yoğun olarak tartışıldığı forumda düzenlenen Bakanlar Konferansı'nın ana gündem maddesi ise Vizyondan Eyleme olarak belirlenmiştir.

DSİ Eski Genel Müdürü Prof. Dr. Doğan Altınbilek başkanlığında foruma katılan heyet, Bölgesel Konular başlıklı oturumda "Türkiye'nin GAP Projesi: 21. Yüzyılda Su ve Yaşam" başlıklı bir sunum gerçekleştirmiştir. GAP'ın katılımcı insani kalkınmaya dayalı temel felsefesi, suyla ilgili sürdürülebilir insani kalkınma çabaları açısından küresel ölçekte önemli bir yenilikçi model oluşturduğunun vurgulandığı oturum sırasında GAP bölgesinden fotoğraflardan oluşan bir sergi de açılmıştır.

ÜÇÜNCÜ DÜNYA SU FORUMU

3. Dünya Su Forumu 2003 yılında 16–23 Mart tarihleri arasında Japonya'nın Nara ve Kyoto şehirlerinde düzenlenmiştir. Su, sağlık, gıda, eko sistem, şehirler, sanayi, risk yönetimi, su değerlendirme, kaynak paylaşımı, ortak anlayış geliştirilmesi ve yönetimi konularına yoğunlaşan Üçüncü Dünya Su Forumu'nda 2. forumdan bu yana yapılan çalışmaları ortaya koyma ve değerlendirme maksadına yönelik olarak bir Su Eylem grubu oluşturulmuştur.

DÖRDÜNCÜ DÜNYA SU FORUMU

16–22 Mart 2006 tarihleri arasında Meksika'da düzenlenen 4. Dünya Su Forumu'nda 5 gün boyunca 150 adet oturum gerçekleştirildi. 4. Dünya Su Forumuna bölgesel hazırlık çerçevesinde Asya-Pasifik Bölgesinde çeşitli alt bölgeler oluşturulmuş ve toplantılar yapılmıştır. Forum'da "Bölgesel Günler" başlığı altında ele alınan olan Avrupa, Afrika, Asya-Pasifik, Amerika ve Orta-Doğu günlerine hazırlık çerçevesinde de Avrupa bölgesi ülkeleri Strasburg'ta "Avrupa Su Dayanışma Haftası" toplantısında bir araya gelmişlerdi. Avrupa bölgesi hazırlık toplantıları için European Consultation Network (ECN) ve European Operational Committee (EOC) olmak üzere iki oluşum öngörülmüştü.

Avrupa Bölgesel toplantıları neticesinde belirlenen Hidro/su dayanışması, Entegre su kaynakları yönetimi, Risk yönetimi, Yeni teknolojiler ve yerel düzeyde uygulanması ve Sıhhi hizmetler olmak üzere Forum temalarıyla da büyük ölçüde uyuşan 5 tema belirlenmiştir.

BEŞİNCİ DÜNYA SU FORUMU

2009 yılında 5. Dünya Su Forumu ve Bakanlar Toplantısı Türkiye’de ilgili Kurum ve Kuruluşların destek ve gayretleriyle WWC ile işbirliğinde İstanbul’da gerçekleştirilecek. DSİ Genel Müdürlüğü suyun ve suya ilişkin temaların öneminin bilicinde olup, bu bilincin bütün dünyada yaygınlaşması yönünde elinden geleni yapacaktır.

Suyla ilgili meseleler hakkında küresel bir işbirliğine doğru ilerleme sağlama ve bu konulara ilgi çekme alanında temel bir faaliyet olması bakımından her 3 yılda bir gerçekleştirilen ve 2009 yılında 5. si düzenlenecek olan Dünya Su Forumu’nun çeşitli ülkelerden 20 000 kişinin üzerinde katılımcının iştirak etmesi söz konusudur.

Bu bilgiler ışığında, Beşinci Dünya Su Forumu’nun İstanbul’da düzenlenmesi ile sağlanabilecek faydalar aşağıda sıralanmıştır:

- Forum düzenlenmesi ile İstanbul’un uluslararası bir kongre şehri olarak konumunun daha da güçlenmesi söz konusudur.
- Bu bağlamda Türkiye’nin foruma ev sahibi ülke olarak inisiyatif sahibi olması büyük öneme haizdir.
- Forumun bildirgeleri, oturum düzeni, açıklamaları ve dispozisyonunu belirlemede birinci derecede söz sahibi olunması,
- Forum çerçevesinde gerçekleştirilecek Bakanlar Konferansı nedeniyle 100’ün üzerinde su ile ilgili bakanın Türkiye’ye gelmesi ve bu konferansta tartışılacak konuların belirlemesinde birinci derecede söz sahibi olunması,
- Hidroelektrik enerjinin yeniden itibar kazanmaya başladığı, yoksullukla mücadelenin ön plana çıktığı ve çevreyle ilgili diğer bilinen yaşandığı bu dönemde, Türkiye’ye uygulamalarını daha iyi anlatmak için fırsat sağlanması,
- Gelişmekte olan birtakım süreçlere dahil olabilme veya etki edebilme imkanı,
- Dünya Su Forumu’nun, “Dünya Zirvesi” niteliği ile ortaya çıkan, katılımcı sayısının Hollanda’da 6000, Japonya’da 24.000, Meksika’da ise 20.665 olduğu ifade edilen büyük katılımcı ve izleyici kitlesinin Forum’un yapıldığı kentin ve ülkenin ekonomisi ve tanıtımına katkısı,
- Suyla dayalı projelerimize yönelik önleyici ve Türkiye karşıtı faaliyetlerin karşılanabilmesi.